

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

**Čuvajte
Jugoslaviju!**

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 11. januara 1935
God. VI — Broj 3

Naša zadaća

Naša narodna država je nama Sokolima u materijalnom i etičkom pogledu najveća tekovina i najveće dobro na svetu; najveća tekovina zato, jer je Sokolstvo i samo učestvovalo u njenoj izgradnji, a najveće dobro zato, jer Sokolstvo pravilno prosuduje i ceni njenu vrednost. Ta činjenica ima svoj temelj u istoriji i u našem redovnom delovanju, i zato je ona neosporna i istinska.

U materijalnom pogledu naša država dobila je svoj oblik na geografskoj karti na kojoj su ga ocrtao kopila naših bojnih zastava i zlatna pera državnika i najvećih umova našega naroda. U stvari pak granice naše otadžbine najvidnije i za uvek obojila je prolivena krv stotine tisuća boraca, čijim bi se kostima mogao da oko nie opase neprobojni zid, a i da se još i dalje razmakne prema vani — toliko su bile neizmerne žrtve za ovu državu i tako je veliko i ogromno upravo bilo nastojanje onih, čiji večni mir još i danas narušavaju neispunjene i nepostignute težnje. Zato je to, što imamo u materijalnom pogledu junački izvojevanu i s najvećim mukama stečenu relativnu pravdu, ako smemo da se tako izrazimo. Jer apsolutne pravde nema, iako su bile naše težnje i borbe apsolutno pravične.

A to, što je postignuto, naše je: to je sagrađeno na mrtvim životima, s kojih oltara je darovano živim pokoljenjima. Pred svetim likom otadžbine treperi svetlo Večne Pravde, koju propisipa božja ruka. Samo ta je apsolutna i zato je tako daleko od nas...

I zato ono što je naše cenimo tako neopisivo i odano, da stojimo na straži i bez straha za sebe — za živote pojedinaca — čuvamo stečenu i izvojevanu našu svojinu. I u tom skrajnjem napinjanju svih naših sila naše oči gledaju bistro i jasno te stavljaju na vagu i prosuduju vrednost pomenutih vrednota. Prema nama se gomilaju bogatstva naše plodne zemlje, naših voda i naših šuma, naših dolova i bregova, zelenih ravni i kršnih gora. Uz tu prostranu zemlju prirastli su grad i selo i iz nje napajaju se sokom i hrane kruhom života. A zdravlje i mladalačka snaga budućih pokolenja navire iz sela u grad, kao što radost i sreća sja iz dečjih očiju na izmučeni lik žene-majke.

I sve to prostranstvo naše države prožima kroz i kroz etička moć naših ideala, koji podižu materijalne vrednote i dobra do takve visine, da to reću pravo ne možemo označiti ni iskazati. Sokolska srca osećaju iskreno i duboko, i srce uz srce kuca u zanosu i u poletu, a ujedno i u trpkom spoznanju, da ih je još više onih izvan nas, kojima je materija nad etikom i vlastita korist nad dobrobiti narodne celine. Individualni egoizam je najgori i najopasniji neprijatelj.

Kakvo je pak naše gledanje na sokolske zadatke i kako je prosudivane sokolskog života i rada, to se tačno vidi i u našim »Putevima i ciljevima«, posebice to u poglavlju »Naša zadatka — naš život«.

Upućujemo stoga svu braću i sestre da se drže tamo istaknutih smerica, da ih uvek imaju pred očima i da se prema njima ravnaju u svemu svojem privatnom i javnom životu i radu. U Sokolstvu, kao valjda nigde drugde, treba da vredi pravilo, da kakav je čovek u reči, takav treba da bude i na delu. I sve što radi, mora da je prema najboljim njegovim vrlinama.

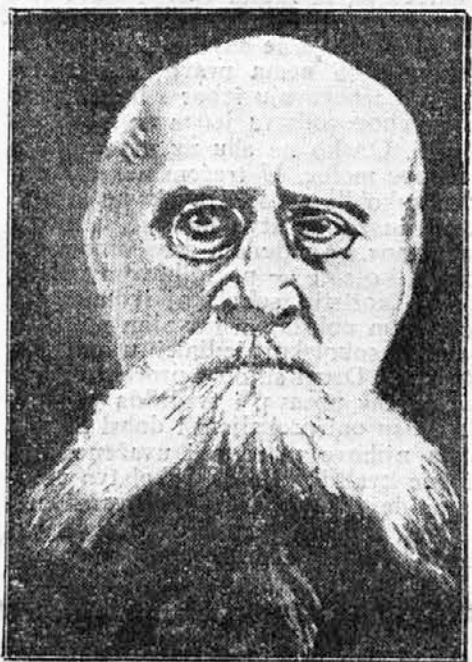
Svrha je sokolskog vaspitanja vaspititi pravoga čoveka. Stvoriti od našeg čoveka viši kulturni tip Jugoslovena — to je velika i plemenita zadatka, a ujedno i teška, da joj mora svaki, koji je za to pozvan, posvetiti sve svoje sile. A za to su pozvani naši prosvetni i tehnički činioči u svim jedinicama, koji moraju da pred svima prednjače i da svojim vlastitim primerom pokažu, kako mora da živi i radi naš, sokolski čovek.

U okviru te naše sokolske radinosti pružena nam je mogućnost i realnog razvijanja slovenske akcije, kao i mogućnost moralne i materijalne odbrane otadžbine. I u tom smeru, braćo i sestre, treba svojski poradiiti, ne prestano i ustrajno raditi, da nas u našem ne bi iznenadila budućnost, već da bi nas našla u svemu i za sve spremne, što od nas traži narod i otadžbina, jugoslovenska i slovenska misao, što sve od nas traži Sokolstvo.

0 Slovenstvu i Slovenima

Od V. I. Nemirović-Dančenka

Vasilij Ivanovič Nemirovič-Dančenko, nestor ruskih i slovenskih književnika, publicista i novinar, jedan od najvećih ratnih izvestilaca sveta, koga je svoje dobnu francuska žurnalistika nazvala »kraljem ratnih izvestilaca«, ujedno i jedan od najgorljivijih Slovena i pobornika jedinstva i bratstva među slovenskim narodima, navršio je u Pragu, gde živi već od boljševičke revolucije kao izgnanik, dne 6. o. m. devedesetu godinu života.

V. I. Nemirović-Dančenko

O Dančenku već smo pisali i u našem listu i doneli u glavnim crtama biografski prikaz njegovog života i rada. Sada donosimo donji članak, koji su za Dančenkovo dvostruki jubilej — jer je uz devedeseti rođendan navršio i 75-godišnjicu svog književnog rada — doneli praški »Narodnji List«, a čiji je saradnici M. S. (Miladi Sisovoj) taj članak diktovao u pero sam Dančenko, kao svoj životni »vjeruju«.

Iako je u svom dugom životnom veku i sam iskusio nebrojene nedaće, mučne borbe i teška iskušenja, i kao čovek, koji je propustovao skoro ceo svet, upoznao i dobro ali i zlo, koje ne šteti ni jedan narod, a prošavši također i sam i kroz mnoge grozote rata, kada je u toliko navrata, kao ratni izvestilac, znao da odloži pero i da i lično hrabro jurne s puškom u ruci u borbu za pravednu stvar — za slobodu potlačenih slovenskih naroda — te iako je u gledanju na međunarodne političke odnose, i baš posebice na odnose među slovenskim narodima naišao na tolike paradokse, na teška trvenja, pa i na mnoge krvave, bratoubilačke sukobe, koje su neprijatelji Slovena uvek vešto iskorišćavali, — ipak je Dančenko s mladalačkim idealizmom i žarkim optimizmom uvek gledao na vedriju budućnost Slovenstva, te i sada, u svojim dubokim godinama, isto tako, pa i još tvrdom verom, pretskazuje kao u proročanskoj viziji njegovo uskrsnuće, gledajući kao na već skoro ostvareni san savez slovenskih naroda. A da se pak uskori proces duhovnog ujedinjavanja, zbliženja i bratstva među slovenskim narodima, Dančenko iznosi i to, što za taj visoki cilj treba da učini svaki pojedini slovenski narod, i formuliše: Zaboraviti prošlost i složno graditi veliku zajedničku budućnost, svaki kao nezavisni i potpuni gospodar na svome, a kao jednakopravni i jednakovredni član velike slovenske zajednice. A to, što veli Dančenko, to je i veliki, da kažemo, politički program, to je i uloga slovenskog Sokolstva.

Ali pustimo sada, da o tome čujemo velikog Slavjanina Vladimira Ivanoviča Nemiroviča-Dančenka.

— Već od mladih dana nazivaju me fantantom. To sam i bio, a ostao sam još i danas. Možda je čudno, ali se je ipak mnogo mojih snova ispunilo, i današnjica dala im je forme realnosti. Uostalom, zar nisu negda bili fantazija i današnji veliki uspehi čovečanstva? Letenje po vazduhu, istraživanja po morskim dubinama, brze veze s polovima, radio, energija elektona i mnogošta drugo pobeda je, koju je izvojevao čovečji duh nad materijom, a što nam sve danas izgleda samom prirodno. Našim dedovima a i očevima, sve bi se to činilo kao plod bujne pesničke fantazije ili bi im ličilo na kakvu fantastičnu priču. Pozitivni mslioci starijeg doba smejali bi se mnogočemu o tome a što je danas ipak ostvareno. Kad bi n. pr. neko pokazao mojoj baki običnu električnu lampu, starica bi je sigurno smatrala pronalaskom đavla, koji je uhvatio blesak munje u staklenu posudu.

Isto je tako i u politici: bio sam, jesam i biću nepopravljivi fantasta, ma kako stajala protiv mene tamna prošlost i teška sadašnjica, jer čvrsto verujem, da će mi budućnost dati pravo. Moguće je, da ja toga neću dočekati, ali kroz plavi prozorčić s onoga sveta pogledaću tada na ovaj i uveriću se, da su moji snovi bili pretskazanje sutrašnjice. Pre svega tu mislim na istoriju naroda. Nije fantazija u današnje doba osvetničke sklonosti, zlobe i zavisti, u doba prezaduženo i neprestanih raspravi pozdraviti veliki bratski savez Slovena, njihov srdačni stisak ruku, usled koga bi se sledila krv u žilama neprijatelja, koji pokušavaju da svojim grabežljivim rukama segnu za bogatstvima naša božanske majke Slavije? Nerado ponavljam, ali onaj koji hoće da ide u susret napretku, slobodi, ljubavi i pravdi mora da prestane obazirati se na prošlost. Jer se je iza leđa svakog naroda u toku stoleća nagomilalo mnogo toga hrdavoga, kao sućeskih uvreda, zavojevačkih krivica, sporova bez smisla, — ali zato ima pored toga, i nešto što je krasno i grandiozno. Na to treba obraćati pažnju, a sve ostalo, što je tamno, mračno, divlje i nepravdom baciti u zaborav i izbrisati da tabla opet bude čista i da bi tako opet bilo moguće zagledati na ružičasti horizont lepe budućnosti, i da bi nestalo svega što muti oduševljene poglede, a što je uzrok zlu.

Ali treba i još nešto više. Treba da na ovo naučimo sve Slovene, da ovo postane njihova svakodnevna molitva, jer razmislimo samo, kome koristi slovenska zaslepljenost? Poljacima, Srbima i Hrvatima, Bugarima? Nikome!

Prijateljstvo i bratstvo diktira nam zajednički neprijatelj. A svi Sloveni imaju zajedničke neprijatelje. Nesloga Slovena, njihovo uzajamno neprijateljstvo, zavist, prebacivanje prošlosti, sporovi, raspre, nepoverenje i sumnjičenja, osveta i neprijateljstvo, — sve je to samo na radost neprijatelja Slovenstva. Svaka kaplja krvi, prolivena u bratoubilačkim borbama i razdvajanje bratskih granica, samo je cemenat, koji učvršćuje vez i savezništvo neprijatelja protiv Slovena, protiv svih nas. Sve to daje, nadalje, potstrek i diže krila neprijateljskim namerama, učvršćuje njihova skrivena priželjkivanja i nade, i potiče ih da segnu za našim bogatstvom, da bi tako živeli na naš račun i da bi nas prisilili da služimo njihovim interesima. I nemojmo se varati! Pre je postojao crni dvoglavi orao, a danas pak vrebao onaj peteroglavi ili šestieroglavi.

Iskreno volim Srbina i Hrvata, Bugara i Čeha i Slovaka kao i Poljaka. Ta to dokazuje čitav moj život. Od mladih godina imao sam na raznim slovenskim bojištima prilike da se uverim o tome, da svako od slovenskih plemena ima u sebi snage i volje za velika dela. Ujedinitimo ove snage u jednu celinu, u jedan savez, — i gvozdeni obruč neprijatelja raspasće se i bez rata, kao krhko staklo pod udarom čekića. Video sam u ne jednoj borbi viteške Srbe, junačke Bugare, poštovne Čeha i Slovače, koji su se proslavili legendarnom anabazom od Volge do Vladivostoka. Znam za kakva dela su sposobni dalmatinski mornari, koje smatraju čak i Englezi sebi jednako vrednim takmacima. A makedonski orlovi! Zar nije rekao Abdul Aziz:

Rođendan Nj. Vel. Kraljice-Majke

Dne 9. o. m. Njeno Veličanstvo Kraljica - Majka Marija dočekala je tužno svoj ovogodišnji rođendan.

Celokupno naše Sokolstvo setilo se je toga dana Velike Žene i Majke, koju obavlja duboka tuga, u koju ju je na isti taj dan pred tri meseca zavlila marsejska tragedija, ugrabivši joj njenog Kraljevskog Supruga. U našoj sokolskoj ljubavi neka crpe onu utehu, koju može da daje srce srcu.

Prilikom rođendana Njenog Veličanstva Kraljice - Majke, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije poslao je Maršalatu Dvora sledeći pozdravni telegram:

Molimo, budite tumačem naše vernosti i odanosti, koju obnavljamo za rođendan Njenog Veličanstva Kraljice - Majke Marije.

»Kada bi Makedonci bili s nama, ni listić se ne bi na Balkanu premaknuo«. Zar se nisu na hrabrosti Ilira razbili napadaji rimskih legija? Zar nisu sa strahopoćitanjem rimski cezari posmatrali junaštvo Daka? Zar nisu bili najbolji vojnici sultana poturčeni Sloveni? Nisu li zar porazili Poljaci nemačke križare i vitezove? Toliko je junaštva, viteštva i požrtvornosti u dušama Slovena, da nema reči, kojima bi se u dovoljnoj meri moglo to da dostojno opeva u himni oduševljenja, kao što i nema reči, kojima bi se moglo u dovoljnoj meri osuditi sve ono, što slabi ovu veliku snagu slovenske porodice. Ako budu svi Sloveni složni, nikakva zla namera i nikakva snaga neće moći da se usprotivi slovenskoj moći. I istorija ne poznaje čekića, koji bi mogao da poruši stene te moći! Pa ni munja ne bi mogla da ostavi svoga traga na njoj. Istorija još ne poznaje tako jakog saveza a niti je poznavala do sada tako otporne snage, koja bi nastala u momentu, kad bi Sloveni, koji imaju danas svoje slobodne republike, kraljevine i carevine, prožeti bratskim osećanjima, ustali jedan za drugoga svi za jednoga — jedan za sve. Ali tek onda, kada se to bude dogodilo, prestaće svet da bude naš neprijatelj i mi ćemo onda tome svetu diktirati svoje zakone — zakone bratstva među narodima, poštovanje pravde i istine, zakone ljubavi i čovečnosti. A onda s ojačanjem i osiguranjem naše budućnosti nadoći će istorijski i neminovni kulturni razvitak u svakoj pojedinoj slobodnoj članici velikog saveza nezavisnih — što naglašavam — bratskih država i naroda.

Da, bolno je i ponižava, kada vidimo, kako sami Sloveni pomažu svoje neprijatelje time, što im olakoćuju

njihovu štetnu ulogu svojim krvavim sporovima, svojom neslogom, zavisti i zlobom. I nema veće slepote niti veće, neoprostivog greha nego što je ovaj. To više nije bratoubistvo, to je već samoubistvo. Govoriš li sa Srbinom i Hrvatom, Bugarom ili Poljakom — svi oni jednodušno shvaćaju, da su međusobni sporovi sramota i besmisleno porodično zlo, a kojim se sporovima glasno raduju susedi za Jadranom i Dunavom, pod Karpatima i oni na Severnom Moru. O da bi već jednom osvanuo dan oproštenja greha i dugova, dan, kakav imaju na pr. Židovi, kada velikodušno jedan drugome opraštaju stara dugovanja! Neka bi se hrišćanski Sloveni ugledali na ovaj primer iz Svetog Pisma. Jer imamo mnogo neprijatelja, i ovi naši neprijatelji jaki su, lukavi, dalekovidni i bogati — ne samo zlatom, nego i istorijskim iskustvima. I kako dugo ćemo biti još zaslepljeni, zli i kao roba na prodaju, da služimo neprijateljskim interesima? Kako dugo ćemo još mi terati vodu na njihov mlin, kako to kaže ruska narodna poslovice?

I unatoč svemu tome ja ostajem nepopravljivi fantasta. Zil Vern proklovao je podmornice, koje će savladati dubine mora. Flamarijon bludio je po stratosferi, da nam prikaže život braće na Saturnu i Marsu. Moja fantazija ne ide tako daleko. Ona mene uznosi nad atmosferu naše zemlje, ali ipak prorokujem već u bližnjoj budućnosti ujedinjenje velike, sada još rasparčane slovenske porodice u jedinstvenu bratsku celinu. Na severu i istoku Češkoslovačka, Poljska i nova nacionalna Rusija, na jugu Jugoslavija i Bugarska — kao jedinstvena moćna celina! Svaka od njih sa zasebnom unutarnjom upravom, ali pak poveza-

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Hlinka i Tirševo ime

Kao što je poznato, u Českoslovačkoj nameravaju do osnuju državnu visoku školu za telesni uzgoj, koja bi trebala da nosi ime: Tiršev zavod. Već se je čitav niz godina odgledalo s početnim radovima, dok je ove godine ipak to pitanje raspravljano i pred poslaničkom zbornicom. Zdravstveni otsek saglasio se je u tome, da nova ustanova nosi Tirševo ime. Protiv tog predloga glasovali su uz češke klerikalce i slovački pučari, koje vodi poznati političar Hlinka. Hlinka je na sve načine obrazlagao svoj zahtev, da nova ustanova ne nosi Tirševo ime, te je konačno došao do tvrdjenja, da »pri spomenku imena Soko i Tirš zavre krv u svakom slovačkom katoliku«. Uostalom nije to istina, niti će ikada biti, jer se je Sokolstvo u Slovačkoj vrlo lepo raširilo, što je zapravo i trn u Hlinkinu oku. Želimo samo da napomenemo, da je baš ovaj Hlinka pred rat posetio društvo Praški Sokol, — koje je osnovao Tirš i u kojem je nekoliko desetleća radio, — i u tamošnju spomen-knjigu napisao vrlo lepu povelu onoj ustanovi i onome, kojega danas takorekću proklinje.

Ovogodišnji slet češke američke obce sokolske

Češka američka obec sokolska priredile ove godine zajednički slet u Klivlendu. Istovremeno biće i savezna takmičenja. Sav sletski raspored obuhvata četiri dana u zadnjim trećini meseca juna. 20 juna priredile sva češka sokolska društva u Klivlendu svoju svečanu telovežbenu akademiju u Českom domu, drugi dan uveče biće akademija gostiju iz ostalih većih sokolskih centara. Narednog dana biće isto tako svečana pozorišna predstava. Glavni sletski dan i praznik čitavog češkog Sokolstva u Sjedinjenim Državama Amerike biće 30 juna, kada će biti svečana povorka i javni nastup na gradskom vežbalištu u velikom parku uz Irjsko Jezero. Još istog dana oglašice se rezultati saveznih takmičenja, našto će se učesnici povratiti svojim domovima.

Broj naraštaja u ČOS u porastu

U zadnje četiri godine mogli smo opaziti u statističkim izveštajima ČOS pojav, koji je govorio o stalnom opadanju broja naraštaja obaju spolova. Tu smo činjenicu više puta spomenuli i na ovom mestu, naglašujući, da se to opadanje ima u prvom redu pripisati opadanju broja poroda u ratnim godinama 1914—1918. Da je to bilo pravilno dokazuje i zadnja statistika ČOS, u kojoj ponovno vidimo porast naraštaja za preko 6%. Stručnjaci su već ranije tvrdili, da će se 1933 ponovno pojaviti porast naraštaja.

Glavni zadaci Sokolstva u Českoslovačkoj u 1933 god.

Broj svih pripadnika u českoslovačkom Sokolstvu bliža se polovini miliona. Za pravilan uzgoj tog ogromnog mnoštva potreban je vrlo velik broj dobro izveštanih prednjaka i prednjaka. Zbog toga će ČOS i u 1933 godini obratiti svu svoju pažnju uzgoju prednjačkog kadra, naročito za naraštajka i dečja odeljenja, što zahteva naročitošću uzgoja i posebno, stručno dobro vaspitanje prednjake i prednjake. Tome su u prvom redu namenjene savezne prednjačke škole u Tirševu domu u Pragu. Kako je zadnjih godina napredovalo Sokolstvo u svim granama proste telovežbe i ostalim posebnim telesnim vežbanjima, mora se, naravno, pobrinuti i za dovoljan broj učitelja plivanja, kanoistike, smučanja, klizanja na ledu, hokeja, jahanja i t. d. I na ove će se grane ove godine naročito gajiti. Uz to zahteva i obranbeni uzgoj sokolskih pripadnika svoje posebne učitelje. I u tom smeru poduzelo je tehničko vodstvo ČOS sve što je moguće.

Nadalje je potrebno, da se što više moguće probudi takmičarski duh. Tako će biti ove godine međusletska takmičenja članstva, nadalje čitav niz raznih drugih takmičenja, u kojima

smo već pisali. Kako ČOS namerava da učestvuje i na važnom međunarodnom telovežbačkom takmičenju na berlinskoj olimpijadi god. 1936, počele su već i u tom pogledu ozbiljne pripreme. U nekim mestima počele najbolji takmičari sa zajedničkim vežbanjem, našto će biti izbirne utakmice. Tehničko vodstvo posvetiće uz pospešivanje takmičarske telovežbe svoju najveću pažnju razviku sokolskog rada u Slovačkoj, gde imaju sada župe zajedničkog saveznog prednjaka. Taj rad u Slovačkoj još će se više proširiti u narednoj godini. Pre svega misli se na razne veče i manje posete čeških sokolskih društava Slovačkoj, nadalje osnivanje sokolskih četa, u kojima bi se skoncentrisao sav društveni život, a napose sokolski rad.

Kako će ove godine 7 marta slaviti predsednik Českoslovačke Republike brat dr. Masarik svoju 85-godišnjicu, priredila je ČOS 5 i 6 januara u Tirševu domu ciklus predavanja o državnom poglavaru — članu sokolskog bratstva, da na taj način pokaže svoje poštovanje prema sedmom bratu Predsedniku. Učesnici tog ciklusa, priredile sada po svim župama župske cikluse za društvene prosvetare, našto će češkoslovačko Sokolstvo na sam dan 85-godišnjice Masarikove srdačno proslaviti taj veliki praznik.

Ove godine biće i raznih promena u raznim odborima i osecima ČOS, jer će se već na prolećnim zborovima morati da bira novo predsedništvo, načelnništvo i prosvetno vodstvo.

Iz delovanja praških sokolskih društava

Matično društvo Praški Sokol iskazuje sledeću telovežbaku statistiku: u društvu vežba 461 član, 400 članica, 115 naraštajaca, 133 naraštajke, 487 dečaka i 416 devojčica, svega dakle 2012 lica. Iz ovoga se vidi, da je broj vežbača u porastu. Društvo je održalo takmičenje u košarci, na kojem su učestvovali 22 vrste svih društvenih kategorija sa 177 takmičara. Pobili su članovi. U Vinogradskom Sokolu grozničavo rade oko gradnje prvog vlastitog doma. Društvo će doskora raspisati natečaj za građevne radove. Zdravstveni osek pregledao je 500 devojčica i kod mnogih ustanovio greške srca i slab vid. Stoga je u tom odeljenju osnovana posebna vrsta devojčica s manama srca, koje vodi prednjak-ilekar. Sokolsko društvo Žižkov došlo je do prostranog zemljišta u Hradovim Strmelicima, gde namerava da podigne svoju koloniju. Ove je godine podiglo novu vežbaonicu i popravilo staru, a sada radi na uređenju letnjeg vežbališta i t. d. Društvo Strešovice proslaviće ove godine 50-godišnjicu svog opstanka.

Raspored Masarikova ciklusa u ČOS

Na drugom smo mestu spomenuli, da je ČOS priredila poseban ciklus predavanja o Masariku u Tirševu domu u Pragu. Objavljujemo raspored predavanja kao i predavače: dr. Josip Tyndi, prof. Masarikove univerze, govorio je o Masarikovoj filozofiji, prof. Husovog fakulteta dr. František Žilka govorio je o Masarikovoj verskoj ličnosti i njegovoj borbi za veru. Nadalje je predavao ministar dr. Krofta o Masarikovoj demokraciji, a ministar vanjskih poslova dr. Eduard Beneš o Masarikovoj borbi za oslobođenje. Sva predavanja bila su u odborskoj dvorani ČOS. Muzejski osek uredio je istovremeno malu izložbu u muzejskim prostorijama, koja je posetiocima prikazala Masarikove veze sa Sokolstvom.

Iz uprave lista

Prvom našem ovogodišnjem broju lista priložili smo čekovne uplatnice pa molimo sve naše pretplatnike, da nam po njima izvole urediti svoju zaostalu pretplatu i istu obnoviti za nastupivšu godinu.

Sokol u Opavi Savezu SKJ

Bratsko Sokolsko društvo u Opavi, koje je prošle godine, proslavljajući svoju 50-godišnjicu, priredilo svoj krasno uspehi slet, kome je učestvovala i jedna delegacija jugoslovenskog Sokolstva s članovima svoje međunarodne takmičarske vrste — o čemu smo tada opširnije izvestili — uputilo je sada Savezu SKJ, kao i posebice uredništvu našeg lista, pismenu zahvalu sledećeg sadržaja:

Opava, dne 30 decembra 1934.

Čuvajte Jugoslaviju!

S Vama smo!

U sletskoj i jubilarnoj godini našeg društva, koje je navršilo 50 godina svog sokolskog života, iskazali ste nam toliko bratskih osećaja svoje ljubavi i naklonosti, da ne možemo a da Vam na kraju godine, draga braćo, ne izrazimo ovim putem našu najiskreniju i najodaniju zahvalnost za sve ono dobro i nezaboravno, što ste za nas učinili u prošloj godini.

Verujte nam, da časove, kada smo u svojoj sredini mogli da pozdravimo zastupnike i predstavnike Vašeg Saveza, ubrajamo kao najlepše i najveće naše priznanje, posvećene iskrenom i vernom prijateljstvu.

Možda radi toga, što mi delujemo ovde na nacionalnoj i državnoj granici, možemo da dublje vidimo u jugoslovensku dušu, koja u najsvetijem interesu države tako sjajno proživljuje proces narodnog ujedinjavanja, pa stoga možemo i da osećamo, trpimo i da se s Vama radujemo.

Izrazujući Vam svoje oduševljenje udivljenjem nad Vašim gigantskim radom, uveravamo Vas, da će naši sokolski radnici sa svojim dušama biti uvek uz Vas i da će oduševljenje, koje su sami videli svi Vaši dragi zastupnici, biti trajan i neizbrisiv spomen naših srdaca.

Naša jedina želja je, da naše češkoslovačko-jugoslovensko prijateljstvo uhvati dubokog i trajnog korena i da bude na slavu, snagu i procvat čitavog Slovenstva.

Amanet Vašeg Velikog Viteškog Kralja »Čuvajte Jugoslaviju« dopunjujemo uveravajući Vas, da smo i da ćemo s Vama biti u dobru i u zlu.

Neka se u Novoj godini ispune Vaše i naše najtoplije želje, neka raste, neka se jača i neka cvate jugoslovensko Sokolstvo s čitavim jugoslovenskim narodom!

Zdravo! Na zdar!

Neka je slava Viteškom Kralju Aleksandru i Ujedinitelju!

Za Soko Opava:

Prof. Ljudevit Novak, starosta.
František Stavarž, tajnik.

Pozdrav Krušohorske-Kukanjove župe Savezu SKJ

Savez SKJ primio je povodom Nove godine od bratske Sokolske župe Krušohorske-Kukanjove pozdravno pismo sledećeg sadržaja:

Mostje, dne 31 decembra 1934.

Poštovana braćo!

Prigodom Nove godine šaljem Vam iskrene i bratske pozdrave pogranice Sokolske župe Krušohorske-Kukanjove i želimo Vama i čitavom jugoslovenskom Sokolstvu bratske Jugoslavije u Novoj godini najbolji uspeh u Vašem radu i nastojanju, osobito u radu sokolskom i nacionalnom. Trajan mir, zadovoljstvo i ljubav neka vladaju u čitavoj bratskoj Jugoslaviji na dobro i sreću čitavog bratskog naroda velike i slavne Jugoslavije.

Svima naš bratski pozdrav od predsedništva Sokolske župe Krušohorske-Kukanjove.

Josef Suk, starešina.

J. Mah, tajnik.

(Nastavak s 1 stranice)

ne vezom jedinstva, kraljevine, republike, različiti ustavi i različite krune — ali jedno srce! Kod kuće neke su svaki od njih svoj gospodar, ali uostalom svi da budemo u jednom frontu, jedan za sve — svi za jednoga, na osnovu jednakopravnosti i jednake vrednosti. Da, nepopravljivi sam fantast, ali sam ponosan i jak u veri, da će se ovaj moj san skoro realizovati. Vidim već, kako pružaju jedan drugome ruke svi Južni Sloveni, da zajednički brane svoje, vidim, kako iz privremenog groba već počinje da ustaje nacionalna Rusija, koja se postavlja na čelo jednakopravnih slovenskih država: Poljske, Českoslovačke, Jugoslavije i Bugarske. Verujte mi, ako ovo doživim, biće to najsrećniji momenat čitavog mog života i rado ću onda umreti za Slovenstvo i u Slovenstvu.

Izšla je u našoj nakladi na srpsko-hrvatskom nova knjiga

Miroslav Ambrožič:

Metodika sokolskog vaspitanja

Stranica 199 Cena: Din 36.—

Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Zašto držimo skupštine?

Na glavnoj godišnjoj skupštini društva i čete tri su važne stvari za budući rad sokolske jedinice: izbor nove uprave, predlog proračuna za narednu godinu i plan rada. Sve ono drugo na skupštini samo je posredno važno za budućnost. Izveštaji o radu, ili neradu, jadikovanja pojedinih društvenih članika, veliki ili manje »veliki« uspesi optimističkih izveštitelja, sve su to stvari koje spadaju na skupštinu, koje sačinjavaju njezin glavni deo, ali koje su samo posredno važne za budući rad i napredak tog sokolskog gnezda.

Biranje nove uprave. Kod biranja nove uprave dešavaju se u raznim prilikama razne zgode i nezgode. Pregledajmo nekoliko sasvim oprečnih mogućnosti. U nekom društvu je velika borba za izbor nove uprave, skoro za svako mesto u upravi ima po nekoliko kandidata, koji se među sobom takme i nateču za ta mesta časti i slave (po onoj ni koristi — ni slavi!). U drugom nekom društvu je sasvim obratno: za upravu niko nema pravog oduševljenja, svi izbegavaju izbor i lista novog društvenog vodstva jedva se može sastaviti. Onako na silu uz nagovaranja i mnoge molbe. U trećem nekom društvu sukobile su se dve glavne struje: jedni su za vodstvo koje je u mestu »ugledno«, na viđenom društvenom položaju, koje će — po njihovom mišljenju — koristiti sokolskoj jedinici, jer će svojim položajem i svojim ugledom pomoći sokolskoj jedinici u mnogim stvarima. Drugi su opet protiv ovakvih »uglednih« uprava, i tvrde da je glavno da su oni prekaljeni i dobri Sokoli, a na njihove ugledne i uvažene društvene kvalifikacije da Sokolstvo mnogo ne daje, jer je često puta varavi neki sjaj, umetan i za Sokole malo važan. U četvrtom društvu oseća se prilikom izbora nove uprave sukob između starijih članova, onih koji ne vežbaju i mladih, vežbača. U takvom slučaju obično prednjači zbor »diktra« uslove i vrši kvalifikaciju budućih upravnika. U petom nekom društvu uprava je protiv načelnštva i ona ruši tehničko vodstvo, te se meša u posebno pravo prednjaka da sami društvu izaberu načelnštvo. Negde opet oseća se upliv lokalnog političara, koji hoće da preko sokolskih časti dođe do viđenog položaja, do isticanja i odlučivanja. Negde — a to nije retko — pojavljuju se sve ove komplikacije kombinovane, istovremeno i prepletene, pojačane ili ublažene. Najčešće je ipak izbor novog vodstva društva i čete složna, bratska i korisna akcija svih članova, izbor najboljih, najposposnijih i najkorisnijih, bratska saradnja i međusobna pomoć, po staroj lozinci »svi za jednoga, jedan za sve«. Sokolsko vodstvo treba da je sposobno, da je ugledno i uvaženo po svojoj čestitosti, poštenju, časti i čistoci, da je prokušano u sokolskom poslu, ali da nije ostarilo po svom načinu rada, da nije umorno i ukalupljeno po nekim uvreženim nasleđenim pravilima. Pomladite upravu i dajte mladima da se iskažu i da se uvežbaju za ono što im neminovno čeka: za vođenje celine. I znajte da su prednjaci, dobri sokolski prednjaci, osnov i osiguranje sokolskog dela, ali da baš radi toga moraju, svesni svoje važne uloge, neobično obazrivo provoditi svoje novotarije i svoje promene.

Proračun za godinu 1935. Nekolicina najiskusnijih neka posebno svaki za sebe izračunaju i procene redovite prihode u godini 1935, prema stvarnim prilikama i prema onome što je ušlo u prošloj godini 1934. Kada ste ustanovili najverovatnije koliki će biti prihodi, izračunajte i odredite redovite rashode. Redovite rashode treba svakako da pokriju redoviti prihodi. Nikakove vanredne pripomoći, očekivane ili obećane potpore, zamoljene ili izmolenje darove nemojte očekivati za pokriće redovitih rashoda, a redoviti su svi oni rashodi koji omogućavaju redoviti društveni rad i bez kojih se ne bi moglo uredno i potpuno vršiti sve ono što dotična jedinica mora i može da izvrši. Za proračune glavno pravilo neka Vam bude: po redovitim prihodima, po prihodima od sokolskih pripadnika i od sokolske imovine odredite rashode, i nemojte dozvoliti da proračun Vaše jedinice bude osnovan na onome, što će nam neko izvan Sokolstva darovati. Jao si ga nama ako budemo stalno ovisni od nekoga izvan naših sokolskih redova. Rashode procenite prema mogućnostima, po prihodima; prvenstvo imaju oni koji su neposredno potrebni za odgojni rad (vežbanje, prosveta, socijalna akcija), i tih

se određenih svota, toga se proračuna treba verno i ozbiljno držati u godini 1935, živeti planski i uredno kako se pristoji našem skupnom gospodarstvu i našem zajedničkom velikom i desetlećima sabranom imanju.

Plan rada u godini 1935. Ako je potreban proračun i plan rada za materijalne izdatke, još je više potreban i još je korisniji kod onih izdataka i prihoda koji se ne mere u dinarima niti u bilo kojoj drugoj valuti. To su prihodi i izdaci dobrovoljnog sokolskog rada, unutarnje i vanjskog delovanja brojnih sokolskih oteka, nastupi, vežbe, tečajevi, škole, utakmice, izleti, socijalne akcije, putovanja, posete, narodno obranbene akcije, propaganda i t. d. Sve to mora biti predviđeno, proračunano, sustavno, po planu ne sme da bude slučajno, improvizirano, od zgode do zgode, bohemski, kada se ko šta seti, predloži i prihvati. Mi smo pokret mnoštva, pokret radi mnoštva, radi celine narodne i radi toga moramo postupati po svima onim oblicima i načinima rada, koji su danas usvojeni nakon mnogih pokušaja i iskustava kao najbolji i najkorisniji. Masu, kolektiv, celinu možemo voditi korisno i složno samo preko planske i sustavne akcije. Taj plan mora postojati u svima ograncima naše organizacije, pa i u najzabavnijim četama i najmanjim društvima, svuda prema realnim prilikama i mogućnostima, i prema onome što se može i što se mora postići. Kada smo već toliko napredovali da većina jedinica ima proračun i po proračunu troši svoja sredstva, onda moramo postići i to da sve jedinice (odogore prema dole) slože svoje planove rada, da po njima vrše sustavno svoj rad. Plan rada mora da bude zajednički svima. Glavni ustanovici saveznog vodstva (već imamo prvi četirigodišnji plan Saveznog prosvetnog rada), po ovome sastaviće svoje planove župe, okružja svoje, a po njihovom društvu i čete.

Eto, zato priređujemo i održavamo svake godine skupštine društava i četa, i te skupštine i čete nisu izvršile svoju zadaću ako nam ne dadu dobru upravu, dobar proračun i dobar plan rada. — H. M.

Sokolska radio-predavanja

RADIO STANICA BEOGRAD

Dne 17 januara predaje brat Ante Tadić, Subotica, o temi: »Zadatak Sokola u slovenskim narodima« (večernje).

Dne 20 januara predaje brat Mrva-ljević Đura, Negotin, o temi: »Sokolstvo je najbolja škola rada« (popodnevno).

Dne 24 januara predaje brat Tabaković dr. Aleksandar, N. Sad, o temi: »Sokolstvo i država« (večernje).

Dne 3 februara predaje brat Novaković Boško, Sremska Mitrovica, o temi: »Strosmajer i Jugoslovenstvo« (popodnevno).

U buduće večernja predavanja preko Beogradske radiostanice održavaće se svakoga četvrtka od 18.55 do 19.15 časova, a ne kao ranije od 19.10 do 19.30.

Popodnevna predavanja i nadalje će se održavati svake prve i treće nedelje u mesecu od 15.15 do 15.30 časova.

RADIO STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja održaju se preko radiostanice Ljubljana:

dne 16 januara predaje brat Joža Kregar, Ježica, o temi: »Sokolska okružja«;

dne 23 januara predaje brat Verij Švajgar, Ljubljana, o temi: »Statistički pregled kretanja našeg Sokolstva u 1934 godini«;

dne 30 januara predaje brat Frano Lubej, član STO, Ljubljana, o temi: »Sokolstvo i sport«.

Sokolska radio - predavanja preko Radio - stanice Ljubljana održavaju se svake srede od 19 do 19.20 časova.

Jesam li poslao pretplatu za sokolske listove?

Izšao je iz štampe

Album

sa 60 odlično reprodukovanih slika na umetničkom karton-papiru s poslednjim snimcima

Difeškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i sa snimcima prenosa Kralja-Mučenika iz Marselja u otadžbinu, te sa poslednjeg ispraćaja iz Splita, Zagreba, Beograda do Kralj. zadužbine na Oplenca

Najelegantnije i tehnički najdostojnije izdanje

Cena Din 100.—

Naručuje se kod:

JUGOSLOVENSKE SOKOLSKJE MATICE, Ljubljana, Narodni dom

KNJIGE I LISTOVI

»VEZE« (»VEZI«, »STEGA«), POLJSKO BELETRISTIČNO DELO O VELIKOM RATU, IZISLO 1934

Pišem o ovome delu u Sokolskom glasniku, organu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koji je član Saveza slovenskog Sokolstva, a u koji potonji spada i Poljski Sokol.

Bilo nam je neobično teško, što je u vreme marsejske tragedije, kad smo tako nenadano i tako tragično izgubili svog dragog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, službena Poljska ostavila Jugoslaviju. Težak je to bio udarac za naša srca. Naši su osećaji bili uvređeni, ne samo to naši slovenski osećaji, nego i etičko — čovečanski.

Ali smo videli, kako je neslužbena Poljska bila s nama; ja lično primio sam iz poljskog naroda toliko dirljivih dokaza bratskog saučuća, da sam prišao k onima, koji su govorili: »Treba nastaviti rad, pa makar kako bio težak«.

Pa, eto, zato nastavljam rad te izveštavam o jednoj poljskoj knjizi, koju je napisala gđa dr. Ivana Panenkova, publicistkinja, sada u Varšavi.

Pod jesen 1918 bio sam poslat u onodobnu Galiciju da tamo pripravim

treći protuaustrijski slovenski zbor. Tom prilikom upoznao sam se u Lavovu, među drugima, i sa gđom Ivanom Panenkovom, koja mi je poklonila svoje delo »Walka Gdinji z centralizmem wiedeńskim« »Borba Gdinje s bečkim centralizmom«, koje je baš onda izišlo. Kasnije sam primećivao njezino ime u varšavskim novinama, te držao, da je ona samo novinarka i politička spisateljica, i to s »desne strane«, ali sad vidim, da je gospođa Panenkova i literatkinja u užem smislu reči te uopće plodovita duhovna radnica. Nedavno mi je poslala i svoju »pripovest« »Więzy« (Poznanj, 297 str.), u kojoj se događaji razvijaju od početka svetskog rata do vaskrsnuća Poljske, te oslobođenja Lavova od austrijsko-ukrajinskog napada. Naslov, po etimološkom tumačenju, znači »veze«, u smislu slovenačkog izraza »vezi«, t. j., sve ono što delove veže u čvrstu celinu, bilo to »veza« bračna ili čvrstina načela, možda i religioznih dogma, »veza« tradicije i kulture. »Veze« su to koje svaki pravi Sokol dobro poznaje i ceni. Koliko je radnja Wiewoza« ratno-politička, vidimo u njima glavno »Strelce« i legije Pilsudskoga, a i Pilsudskoga samoga, u rogovima na ruskom frontu, a na kraju pak u ukrajinsko-poljskim borbama na lavovskim ulicama, u kojima je učestvovala i sama autorica. Politički se autorica u pri-povesti drži nepristrano, spominje i

protivnika Pilsudskoga, Romana, Dmowskoga, te je nastrojena protu njemački.

Gospođa Panenkova svršila je pre-ratnu rusku gimnaziju u Varšavi, a na lavovskom univerzitetu položila je doktorat iz filozofije i matematike. Bila je školsko-pedagoški radnica. God. 1914 pre rata izdala je dramu »Lukasinski«, u kojoj je proricala propast dinastije Romanova i tragični svršetak bednog carevića Alekseja; drama se je davala 1917 god. u Varšavi, ali Nemci autorici nisu dali putnice da bi prisustvovala toj predstavi, jer je protiv njih pisala u novinama. Do sada je izdala 16 dela, a sada sprema prevod dela »Ruzvelt i njegova Amerika«.

Svršavam: »vezama« gospođe Panenkove ja dodajem još jednu vezu, naime svest, da smo Sloveni. Kao što se greši protiv drugih »veza«, grešilo se je na raznim stranama i vrlo često i protiv te »veze«.

Saljući knjigu u Jugoslaviju, gđa Panenkova pokazala je, da piznaje i tu vezu.

PROSVETNI ODBOR SAVEZA SKJ PRESELIO SE U BEOGRAD

Prosvetni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije s uredništvom i upravom »Sokolske prosvete« preselio se je iz Novoga Sada u Beograd, Pašićeva ulica 19/1.

KRONIKA

25-godišnjica smrti Đure Klarića. Krajem prošle godine poteklo je 25 godina od smrti pesnika Đure Klarića, nazvanog »karlovački pesnik«, jer je spadao u red onih intelektualaca, koji su stari Karlovac učinili jakim kulturnim centrom. Klarić je rođen u Karlovcu. Bio je samouk. U Karlovcu izučio je trgovački zanat, te je kao trgovački pomoćnik pošao u Trst, gde je naučio više stranih jezika, a i inače se obrazovao čitajući aktualna dela. Godine 1863 povratio se u Karlovac, gde je otvorio vlastitu trgovinu. Godine 1866 reorganizovao je Karlovačko pevačko društvo i dao mu nacionalan pravac. Prva njegova veća pesma izašla je 1862 u zagrebačkom listu »Naše gore list«, u kome su više godina izlazile njegove pesme. Godine 1867 i 1868 izdao je dve zbirke svojih pesama pod naslovom »Našinke«. Pored toga napisao je i izdao tri sveska pesmica za čestitanje pod naslovom »Od srca k srcu«. U Karlovcu je štampan i njegov melodram »Pesnik i glazbenik«. Pokušavao je i sam da izdaje razne listove i revije, kao »Putnike«, »Vila« i »Slavlanski jug«, ali je morao time zbog malog broja pretplatnika prestati. Kasnije je Klarić postao

činovnik tvornice duhana u Zagrebu i u ovom poslu se tako specijalizovao, da je postao 1872 i ravnatelj duhan-skog monopola u Rumuniji, a godine 1884 direktor tvornice duhana u Carigradu, a uz to kasnije još i tehnički savetnik glavne direkcije monopola u Carigradu. Njegov život, vidi se, bio je pun promena i video je mnogo sveta. Još iz Carigrada slao je svoje pesme listu »Bršljan«, a napisao je i knjigu »Potres u Carigradu 1894«. Tamo je također organizovao Dobrotvorno društvo Dalmatinaca. Umro je 1909 u Beču kao direktor carske otomanske duhanke monopolne režije u penziji. Spadao je u generaciju, koja je znala u sebi ujediniti hladni životni realizam i topli duševni idealizam.

Razne kulturne vesti. Saradnik beogradske »Politike« i potpredsednik Jugoslovensko-čehoslovačke lige u Skoplju prof. dr. Aleksije Jelčić pre-davao je dne 8 o. m. u Pragu o Južnoj Srbiji.

Bugarska akademija nauka izdaje u svom letopisu ove godine studiju prof. M. Arnautova o velikom slavisti prof. Polivki.

Krajem decembra pr. god. navršio je 74 godinu života dr. Karel Kramarž, jedan od najuticajnijih a i najborbenijih čeških političara u nekadašnjoj Austriji, poznat kao velik Rusofil i Sloven.

Ne zaboravite, braćo i sestre, na svoju sokolsku štampu!

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVAIČETA

Župa Bjelovar

VRBOVEC. — Glavna skupština. Dne 6 o. m. održana je glavna skupština društva, kojoj je prisustvovao veliki broj članova. Starešina brat Vernik pozdravljajući prisutne, moleći ih da se sete i kliknu trokratni »Slava«. Prvom Sokolu, blagopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, koji je nedugo svoju svetu krv prolio za dobrobit Svoga naroda. Prisutni ustaju i gromko kliču: Slava Mu!

Brat starešina zatim čita poslanicu Saveza SKJ, koja je na prisutne učinila dubok i vidljiv dojam.

Zatim se prelazi na izveštaje pojedinih funkcionara, iz kojih se vidi, da je naše društvo u minuljoj godini radilo mnogo, i da je napredak bio velik. Osobito opširan bio je izveštaj načelnika brata M. Gašića. Vežbačko članstvo prisustvovalo je na sletovima u Zagrebu i Sarajevu, te na javnim vežbama u Križevcu, Sokolovcu, Negovcu, Božjakovini. Sv. I. Zelini i Sv. I. Zabnu, gde je na natecanju okružila križevačkog odneta pobjedu. Javna vežba održana je 30 IX, te je u svakom pogledu posve uspeša.

Pošto su izveštaji svi jednoglasno prihvaćeni, te upravnom i nadzornom odboru dana odrednica, prelazi se na izbor nove uprave. U novi odbor ušli su: starešina brat Kolarić, načelnik brat Voda, prosvetar brat Vernik, tajnik br. Fiket, blagajnik brat Ulman i statističar sestra Jambrač.

Iza izbora upravnog odbora rešavali su se još nekoji predlozi, među kojima, da se društvena knjižnica proširi novim knjigama i da se za čitaonice naruče još neki dnevnik, a što je i prihvaćeno.

Pošto je dnevni red iscrpljen brat starešina zaključuje glavnu skupštinu, zahvaljujući prisutnima na brojnom od-zivu, te poziva novu upravu da marljivo poradi na napretku Sokolstva u našem mestu i okolini. Toplim rečima stavlja ih na srce reči Kralja Mučenika, poziva ih da i nadalje svom sokol-skom sveću i snagom čuvaju našu dragu Jugoslaviju. Prisutni kliču: Slava Kralju Mučeniku! Živeo Kralj Petar Drugi!

VRBOVEC. — Pregled rada. Dana 30 XII 1934 došao je izaslanik župe brat Horvat, načelnik okružja križe-vackog, i obavio pregled rada za godinu 1934. Nakon višesatnog pregleda, brat Horvat izjavio je svoje zadovoljstvo na radu, u svim smerovima, osobito s tehničkim radom, koji je ove godine pokazao lep napredak. Sakupljenim vežbačima održao je kratak na-govor, pozivajući ih, da u novoj godini porade još više na širenju Sokolstva, da usprkos mešnim neprilikama manifestuju još više svuda sokolsko brat-stvo, jedinstvo i slogu.

Župa Celje

CELJE. — † Sestra Gizela Ogrizkova. Celjski Sokol je izgubio 16. dec. 1934. marljivo in zvesto Sokolico, se-stro Gizelo Ogrizkovo. Malo je sester,

ki bi se s tako ljubeznoju oklenile sokolske organizacije, kakor se jo je ne-pozabna pokojnica. Redno in točno je prišla k vsaki telovadni uri. Videli smo jo pri vseh nastopih in kjerkoli je bilo treba manifestirati sokolsko idejo, je bila sestra Gizela navzoča. Ni bilo zleta, ki se ga ni s. Gizela udeležila, ne samo v ožji in širši domovini, ampak tudi pri bratih Čehoslovakih. Ko je prišla na praznik narodnega Ujedinjenja k sokolski zaprisegi, pač ni nihče slutil, da nam jo bo usoda komaj po 14. dneh utrgala iz naše srede. Že enkrat se je usodi zahotelo po njej, ko je kot plavačica preveč zaupala valovom Savinje. Iz objemov valov jo je rešila sestra Sokolica in jo celjskemu Sokolu srečno otela.

Le težko se nam je sprijazniti z mislijo, da naše sestre Gizela ni več med živimi. Pri naših javnih nastopih ne bo več sestre Gizela, ki je bila s svojo vztrajnostjo in poštrevnostjo odsever prave sokolske marljivosti in nesebičnosti. Tiha, mirna in skromna v svojem življenju, se nikoli ni silila v ospredje. Bila jo je sama dobrota, vsikdar pripravljena pomagati svojim tovarišicam kolikor je mogla. V vrstah celjskega Sokola ostane spomin na predragu sestru trajen. Vsi smo jo imeli radi in zato nam je tem huje pri srce. Oproščena vseh življenjskih skrbi, spavaj sladko, draga sestra!

F. Č.

ZAGORJE OB SAVI. — Prva sokolska smučarska skakalnica. Dolgoletna želja vseh Zagorjanov se je letos uresničila, ko si je tukajšnje Sokolsko društvo zgradilo lastno skakalnico. Mnogo truda je bilo treba, preden so bile vse težave premagane. Kljub slabim gospodarskim prilikam je delo na-predovalo in v začetku decembra 1934 je bilo vse gotovo. Gradilo jo je tukajšnji stavebnik brat Pavličič po načrtih stavebnika g. Rožmana iz Ljubljane, ki je gradil tudi veliko skakalnico v Plani. Omenjamo, da je g. Rožman prišiel trikrat v Zagorje na lice mesta, za kar ni prejel od Sokolskega društva nobene odškodnine, kakor tudi vse načrte je napravil brezplačno. Gospodu Ivanu Rožmanu se Sokolsko društvo spričo njegove velike poštrevnosti iskreno zahvaljuje.

Iz tega je razvidno, da je skakal-nica najbolje izgotovljena. Skoki bodo možni še preko 40 m. kar je za naše razmere vsekakor dovolj. Ker je ta skakalnica prva v celjski župi in celo prva v sokolskem Savezu, so seveda Zagorjani na njo še bolj ponosni. Poleg Sokolom iz vse države pa priporo-čamo skakalnico tudi vsem ostalim smučarjem od blizu in daleč. Poleg Načelnistva SKJ, bo skakalnico veri-ficiral tudi Zimsko-sportni savez, ker bodo na tej skakalnici trenirali tudi smučarji Smučarskega kluba SPD, ki je član JZSS. Tako bodo imeli priliko uporabljati skakalnico vsi smučarji, ki jim je najbližja. Ugodno je tudi to, ker je blizu železniške postaje v sredini Zagorja.

Vse, ki se za skakalnico interesi-rajo, vabimo v Zagorje, posebno še

20. januarja, ko bodo tu tekme celjske Sokolske župe, dopoldan na daljavo in popoldan v skokih. Obenem bo tudi otvoritev skakalnice.

Župa Kragujevac

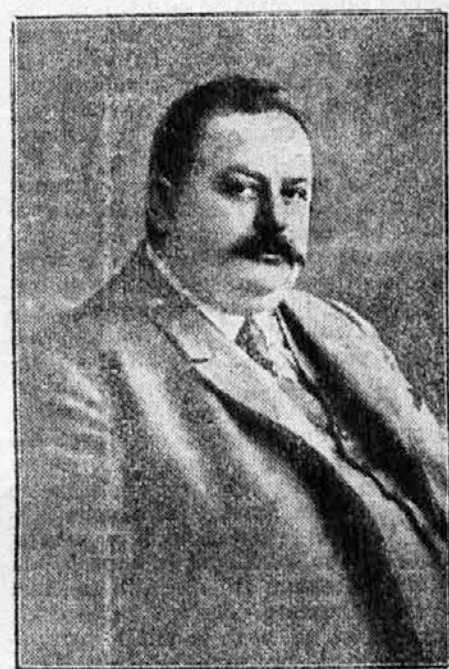
KRAGUJEVAC. — Šestodnevni III župski opšti prosvetni tečaj. Od 26 do 31 decembra 1934 god. održan je u Kragujevcu III župski opšti prosvetni tečaj za društvene i četne prosvetare u prvom redu a zatim za članove prosvetnih odbora i druge. Imajući u vidu potrebu, da svi oni prosvetari, koji još nemaju prosvetni tečaj, prođu kroz takav tečaj. Župski prosvetni odbor je u raspisu i naglasio, da jedinice upute prvenstveno svoje prosvetare, koji još nisu prošli kroz tečaj, a tek posle i druge. Međutim, bilo iz opravdanih, a još više iz neopravdanih razloga, jedinice su uputile mali broj samih prosvetara. Tako će i dalje mnogi prosvetari ostati bez toga toliko potrebnog teča-ja, bez koga nema pravog i planskog i sistematskog sokolskog prosvetnog rada.

Na tečaj su poslala svoje učesnike ova društva: Lapovo, Trstenik, Des-potovac, Paraćin, Sisevac, Bare, Kraljevo, Jagodina, Svilajnac, Aleksandro-vac, Kragujevac-Matica, Vrnjačka Ba-nja i Kragujevac I. Svega 13 društava. Od četa: Zablac, Vojska, Trešnjevica, N. Adžibegovac, Donja Rača, Mrčajevci, Slatina, Grbice, Vrba, Mali Krčmar, Medveda, Majur, Bobovo, Lukovica, Roanda, Tečić, Zakuta, Kušiljevo, Šipić, Guberevac, Globoder, Dublje i Viševac. Svega 23 čete, što s 13 društava sačinjava svega 36 jed-nica. Učesnika je bilo svega 38, od ko-jih 7 sestara i 31 brat. Od tih su 3 pro-fesora, 17 učitelja, 3 činovnika i 15 dru-gih (1 sveštenik, 3 maturanata, 2 doma-ćice i 9 zemljoradnika) U Sokolstvu su njih 10 članovi društvenih prosvet-nih odbora, 13 četinih prosvetara, 5 čla-novi društvenih i 5 četinih uprava i 5 vežbača

Na tečaju su održana 32 idejna časa i 10 časova vežbanja s tumače-njem Tirševog sistema, 10 govora pred vrstom i 6 časova kritike govora pred vrstom. Predavači je bilo 15 i to: 1) br. dr. Vladimir Belajčić, prets. Sav. prosv. odbora »Kulturna orijentacija Sokolstva« — 1 čas; »Idejni osnovi So-kolstva« — 1 čas i »Staranje o novom članstvu« — 1 čas; svega 3 časa; 2) br. Miloje Pavlović, stareš. župe »So-

kolsko govorništvo« — 4 časa i »So-kolstvo-Dom-škola« — 1 čas; svega 5 časova; 3) br. Stevan Jovanović, zam. stareš. župe »Putevi i ciljevi« — 1 čas; 5) br. Sava Dukić, prets. žup. prosv. odbora »Sokolski prosvetni rad« — 2 časa i »Istorija Sokolstva« — 3 časa; svega 5 časova; 6) sestra Ljubica Filipović, tajn. žup. prosv. odbora »Sokolska štampa« — 1 čas; 7) br. Marijan Derenčin »Sokolstvo na se-lu« — 2 časa i »Sokolska prosvetna sta-tistika« — 1 čas; svega 3 časa; 8) br. Safvet Haznadarević »Sokolska pozorišta« — 3 časa; 9) br. Petar Jevde-vić »Sokolske čitaonice i knjižnice« — 1 čas i »Sokolska propaganda« — 1 čas; svega 2 časa; 10) br. Jovan Mir-ković »Muzika u Sokolstvu« — 1 čas; 11) br. Franja Zelenko »Sokolsko ta-borovanje i izlet« — 2 časa; 12) br. Dragoljub Bakić »Trežvenost i šted-nja u Sokolstvu« — 2 časa; 13) br. Vasilije Pejhelj »Sokolsko vaspitanje kod dece i nastajanja« — 1 čas; 14) br. dr. Drag. Pantelić »Eugenika i higije-na« — 2 časa; i 15) br. Josip Proha-ska, žup. načelnik »Vežbanje i tuma-čenje Tirševog sistema« — 8 časova. Zatim su bila 2 časa praktičnog vež-banja (1 čas ženske dece i 1 čas muš-kog nastajanja s govorima pred vr-stom u vežbaonici Sokolskog društva »Matica« — br. Sava Dukić), zatim 10 govora pred vrstom, koje su održali određeni učesnici i 6 časova kritike tih govora, koje su vodili br. Sava Dukić i br. Miloje Pavlović. Na kraju tečaja održana je diskusija o tečaju, u ko-joj su tečajci stavili svoje primedbe, a zatim je voda tečaja otvorio i konfe-renciju prosvetara i izneo stanje so-kolskog rada u župi u prošlosti i dao direktive za rad u budućnosti. Posle toga učesnici su stavlili razna pitanja na braću iz Župskog prosvetnog odbo-ra, koji su se našli na konferenciji.

Tečaj je, predusretljivošću i do-brotom uprave Ženske učiteljske ško-le, održan u monumentalnoj zgradi sa-me škole i uređen na strogo internat-skoj osnovi. Tečajci su u internatu iste škole imali sve (stan, hranu, pre-davanja i vežbanja) tako, da je iskori-šćen svaki trenutak za rad i stvaranje pravog sokolskog duha na osnovu do-brovoljne sokolske discipline. U slo-bodnim časovima tečajci su obišli Voj-notehnički zavod, Spomenik palim šu-madincima i druge znamenitosti grada Kragujevca. Tečajci su posetili jednu predstavu u ovašnjem bioskopu, kao i jednu predstavu u Sokolskom domu

Brat Alois Menčík, Čehoslovak, poklonio je Sokolskom društvu St. Bečež Din 50.000 za gradnju Sokolskog doma (Uz dopis na str. 4).

»Matica«, koju je priredio Pozorišni oteak istoga društva. Prikazan je »Ro-binzon Kruse« (lutkovo pozorište) i čin, i »Truli dom«, drama u tri čina. Tako su tečajci imali prilike da se upo-znaju i s radom svog vrednog sokol-skog oteka, čiji je voda br. Safvet Haznadarević.

Voda tečaja bio je br. Sava Du-kić, pretsednik Župskog prosvetnog odbora; njegov zamenik sestra Ljubica Filipović, tajnik Župskog prosvet-nog odbora. Ekonomski tečaj bili su braća Dragoljub Bakić i Jovan Pavi-čević. Administrativni rad svršavali su br. Tanasije Golić i br. Tisoslav Matić i sestra Bosa Aksentijević.

Ovim III župskim prosvetnim te-čajem Sokolska župa Kragujevac umnožila je kadar sokolskih prosvet-nih radnika, koji, ako s ljubavlju i vo-ljom budu u svojim jedinicama pro-dužili da rade prema uputstvima i ste-čenom znanju, koja su dobili na teča-ju, učiniće da Sokolstvo u Šumadiji uhvati dubokog korena. Samo tako mo-ći će to Sokolstvo ispuniti uzvišeni amanet svoga Prvoga Sokola, blažen-o-počinog Viteškog Kralja Aleksan-dra I Ujedinitelja.

S. D.

Župa Cjahljana

JEŽICA. — Obćni zbor. V pre-novljenem i povećanom Sokolskom domu je bil v nedelju 6. januara redni obćni zbor Sokola. Udeležilo se ga je nad ¼ članstva, ki je soglasno odobri-lo stvarna poročila funkcionarjev in sprožilo mnogo koristnih predlogov. Omenjamo zlasti navedbo brata načel-nika, da je bil lanski javni nastop na-šega društva prvi, ki ga je dosedaj iz-vedlo društvo povsem samostojno in da so lani »starija braća« prvič vsto-pili v telovadni spored naših javnih nastopov. Posebno razveseljivo je bilo poročilo Gradbenega odseka o stro-ških povečave Doma. Sokolski dom je s to povečavo mnogo pridobil na upo-rabnosti, saj je telovadnica zdaj povečana od 10 na 14 m a oder od 4 na 8 m. Če vračunamo vrednost od obćne darovane stavbe in prištejemo darove

III župski prosvetni tečaj, održan u Kragujevcu od 26–31 XII 1934

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

in zbirke, je prejel Sokol v minulemu letu nad 35.000 Din in še 10.000 Din brezobrestnega posojila, preureditve pa je pri največji štednji in kljub marljivemu kuluku stala še vedno 35.000 Din. Uprava je v glavnem ostala dosedanja, nov je le prosvetar brat Janez Kušar, izmenjena sta gospodar in arhivar. Osnovan je gospodarsko finančni odsek Uprave z bratom podstarostom Buzzolinijem na čelu, ki naj vodi vse društvene finance in bodoča gradbena dela. Župni skupščini bo predložen soglasen predlog, da osnuje samostojen župni vestnik.

Društvo vstopi 26. marca v jubilejno 15. leto obstoja in ima od teh 14 let res mnogo pokazati v vsakem pogledu. Ali prilike v našem kraju in tudi državna potreba nam narekuje še intenzivnejše in složnejše delo.

-že.

ZGORNJA ŠIŠKA. — Občni zbor. S svojo peto redno glavno skupščino stopa Sokol Zg. Šiška v peto leto svoje obstoja in pozitivnega ustvarjanja. Dne 5. t. m. je v sokolski dvorani pri Čarmanu potekal obračun svojega dela v preteklem letu. Skupščina je otvoril starosta brat Červ, ki je pozdravil navzoče ter se je v ganljivih besedah spomnil tragične smrti Viteškega kralja Ujedinitelja, čigar spomin so navzoči počastili s trikratnim vzklikom: Slava. Nazdravil je nato dosedanjemu starosti Saveza, mlademu kralju Petru II., ki so mu zborovalci zaklicali trikratni Zdravo! Po svojem uvodnem govoru je predčital spomenico Saveza SKJ, ki je napravila na vse najgloblji vtis. K besedi se je oglasil br. Poharc, ki je skupščini sporočil iskrene in tople pozdrave I. nam. staroste Saveza brata Gangla ter župne uprave, kar so zborovali z odobravanjem pozdravili. Sledila so poročila, ki so pokazala res požrtvovalno delo društva. Tajniško poročilo, lepo pregledno in nesusohoparno, je podal brat Ljubič, ki je navedel vse uspehe društvenega dela in odbora. Sledilo je poročilo blaginje br. Peruzija, ki navaja precejšnje denarni promet in 2.500 Din gotovine, inventarja (tel. orodje, oprema, oder itd.) v vrednosti preko 30.000 Din in svet, ki pa še ni povsem izplačan. Je to velik napredek tudi v gospodarskem pogledu. Najzanimivejše pa je bilo načelniško poročilo, ki kaže počasen, toda stalen napredek društva. Vseh telovadnih v letu je bilo 14.690. Društvo je priredilo smučarske tekme javen nastop, mladinsko akademijo, telovadno akademijo vseh oddelkov; udeležilo se je v dostojnem številu okroglega zletanja na Vrhniki, pokrajinskih in Sarajevu in Zagrebu, okroglih in župnih lankotetskih tekem. Pri slednjih so člani dosegli 10. mesto, članice pa sedmo. Udeležilo se je tudi številnih prireditelj sosednjih bratskih društev. Društvo goji tudi odbojko. Prosvetno poročilo, ki ga je podal brat Koch, navaja, da so v društvu delovali dramski, lutkovni in knjižnični odsek ter mladinski zbor. Dramski odsek je vprizoril 5 iger, ki jih je moral tudi ponavljati. Največji moralni in materialni uspeh je dosegel: »Divji lovec«, vprizorjen na prostem. Lutkovni odsek je priredil 4 igre, knjižnica pa je zopet lepo napredovala in šteje skupno že 541 knjigo. Predavanj je bilo 5, ter v novembru idejna šola. Kot zadnje poročilo je bilo poročilo brata gospodarja, nakar je imenovan nadzorstva predlagal br. Čop upravi razrešitve. Sledilo so volitve nove uprave. Kljub soglasno izrečeni želji naj bi tudi v jubilejnim letu ostal društvu na čelu dosedanj agilni in spoštovani starosta br. Červ, je ta vztrajal pri svojem sklepu, pa je bil nato za starost izvoljen dosedanj podstarosta br. Dorč Koch, za podstarosta brat Ržiha, za načelnika br. Žiberna, za nam. načelnika br. Rajko Jenko, za načelnico s. Sever Zorja, za njeno nam. s. Rohaček Marina, za prosvetarja br. Poharc Janez itd. Brat starosta Koch se je zahvalil za poverjeno mu zaupanje svest si odgovornosti in težavne naloge ter pozval vse brate in sestre na sodelovanje. Obrnil se je končno k br. Čeryu, ki mu je izrekel v imenu vseh najiskrenejšo bratsko zahvalo za njegovo dosedanje požrtvovalno delo ter ga prosil, da tudi kot član nove društvene uprave vse svoje moči posveti napredku društva, nakar je zaključil uspešno zborovanje.

J. P.

Župa Maribor

MARIBOR. — Velik zbor prosvetarjev mariborske Sokolske župe. V četrtek 27. decembra se je pod vodstvom župnega prosvetarja brata Ruperta Lintnerja pričel tridnevni župni prosvetni tečaj. Bil je to veličasten, v zadnjih letih eden največjih zborov te vrste. Udeležile so se ga po svojih zastopnikih skoro vse v župi včlanjene ednice. Nad 400 prosvetarjev je pripadalo iz poučnih referatov znanih sokolskih delavcev nauke, ki jih bodo prenesli in presadili v svoje ednice. Prav pa bi bilo, da bi prišlo na ta zbor tudi nekaj tistih, ki so neopravičeno izostali, tembolj ker je župa šla vsem udeležencem v vsem na roko ter jim

preskrbela tudi dobra brezplačna prenočišča in prehrano. Vendar je bil pogled na zborovalce v mali kazinski dvorani, ki so jo krasili Tyrš in obe kraljevi sliki, impozanten.

Po predpoldanskih uvodnih pozdravih se je po poročilih o delovanju, določil med drugim program za sezono 1934/35. Delovno prosvetno leto se bo poslej ujemale s šolskim počenš s septembrom, končavši z junijem.

Prava predavanja so pričela šele popoldne. Kot prvi je govoril brat župni prosvetar Lintner o prosvetnih odborih in njih sestavi ter imel tekom tečaja še sledeče referate: o govorništvu, o vzgoji članstva, naših odrih in poročevalski službi. Poleg njega so predavali še bratje: župni načelnik Slavko Komac o sodelovanju prosvetarjev s prednjaštvom, brat Maks Kovačič o osebnosti prosvetarja in vzgojni metodi, Vekoslav Španger o sokolskem časopisu, knjigah, knjižnicah in čitalnicah, Ispavec Vojoslav o lutkarstvu, Janko Pertot o vzgoji naraščanja Ivan Lavrenčič o vzgoji dece. Fran Golež o statistiki, Anton Faganelj o petju ter Avgustin Lukačič o sokolskih prireditvah.

V vseh teh referatih so se tečajniki seznanili o obsežnem krogu njihovih udeleževanja kot prosvetni sokolski delavci. Njihovo delo na naj ne bo samostojno, ampak povezano in zvezano z vsemi sokolskimi sodelavci v svojem kraju. Zlasti se je poudarjalo sodelovanje prosvetnih odborov s prednjaškimi in obratno. Z roko v roki bo šlo delo složno in bo uspešno, zato naj ne bo prosvetar neizkušen mladenič, ampak večleten sokolski delavec, ki pozna ljudi in razmere svojega kraja ter telovadeč ali pa vsaj bivši telovadeč, ker bo tako lažje globlje prodrli v dušo svojih bratov. Sokolska vzgoja ni sokolska ako se posamezniki vzgajajo le telesno in pri tem ne upoštevajo moralne vzgoje. Nosilec Sokolstva ni samo telovadeč, ampak tudi prosvetni delavec. Moralna in fizična vzgoja obenem, drugo brez drugega je polovičarstvo, je sportstvo. Poudarjala se je važnost osebnosti prosvetarja. Dika njegova naj bo močnatost. Etična vzgoja naj mu bo jedro. Brat dr. Kovačič je v drugem poglavju svoje referate podal nekaj smernic, kako prijeti za delo da bo uspešno. Pri izbiri prosvetnega delavca je imeti v misli da pozna okoliščine kraja ker je vzgojni postopek povsod drugačen. Potrebno je vzdrževanje kontinuitete s prejšnjim prosvetarjem. Treba si ustvariti načrt. — Drugačno je delo prosvetarja na vasi, kjer si pridobi ljudstvo na podlagi gospodarskih in higienskih pridobitev, ker šele materialne pridobitve so pot k idejnemu stvaritvam. Drugačno je delo prosvetarja v industrijskih krajih, kjer vladata kapitalizem in proletarstvo. Tu je treba pobijati predvsem razmerje razrednega boja itd. Prosvetarji sokolskih društev v mestih z vseučilišči morajo znati pritegniti k sebi dijake, ki so delo

vali kot srednješolci ali že prej v sokolskih vrstah, sicer se mnogi najboljši izgube, čeprav so prinesli s seboj najboljše psihične dispozicije. Ze srednješolce je treba vzgajati za poznejšo politično karijero.

Še mnogo, mnogo se je govorilo in razpravljalo in v listu ne bi prišli do kraja, če bi hoteli o vsem tem poročati.

Le še par splošnih pripomb. Tečaj je bil urejen na strogo internatski podlagi, pa ne prestrogi. Zato je bila vez med tečajniki in predavatelji prav prišrna. No, zlasti kadar je zabaval br. Lavrenčič. Urnik je obsegal 8 urni delavni čas, poleg tega pa so se vršili sestanki v večernih urah, kjer so imeli bratje priliko, da se praktično poznajo z vzgojo potom filma ter lutkarstvom. Zadnji večer pa je bil določen za obisk gledališča. Tako so imeli tudi večeri v bratski vzajemnosti prosvetni poudarek. Tečajniki so imeli v obliki nagovorov izdelati tudi nagradne naloge: Zakaj je prosvetno delo v organizaciji potrebno.

Župni prosvetni odbor je storil v teh dneh veliko nalogo. Skrbel je da so si tečajniki pridobili potrebnih smernic za njih uspešno delovanje. Pri tem pa ni pozabil poskrbeti, da so se tekot bivanja v Mariboru tudi sicer dobro počutili. In ko to omenjamo ne smemo prezreti gostoljubnih domov, dijaškega in učiteljskega, ki sta sprejela Sokole v oskrbo.

Naj bi ta tečaj pripomogel h kateremu je hvalevredno pripomogel savezni prosvetni odbor, da vsi čim prej dosežemo cilje našega nedoseženega pradednika Tyrša. Naj ne bo ves trud tečaja kaplja v morje, ampak člen v močeno verigo, ki se bo strnila okrog sokolskih društev, ki naj postanejo povsod če ne edini pa vsaj prvi, tako da se bo lahko reklo kot se je poudarjalo tudi na tečaju: Razen narodne vojske nad nami ni nikogar. Tečajnike sta obiskala in pozdravila tudi župni starosta br. dr. Gorišek in župni nadzornik br. Tomažič.

VELIKI DOLENCI. — Delo diletantske sekcije. Na novega leta dan je priredila naša sokolska četa igra »Krivoprislužnik«. Velika šolska soba je bila nabito polna ljudstva, ki je z velikim zanimanjem sledila poteku igre. Četa pripravlja še za to zimo »Desetega brata«.

Župa Mostar

METKOVIČI. — Socijalni dan. Ovo je peta godina, što naše društvo priređuje socijalni dan darivanjem siromašne dece. Ove godine priredba je bila u znaku opće naše narodne žalosti. — Brat starešina dr. Koščina održao je pred velikim brojem dece i njihovih roditelja, iz svih društvenih redova, predavanje o značenju sokolske socijalne akcije, ističući naročito, da

jugoslovensko Sokolstvo svoju ljubav prema blagopok. Kralju izražuje i u ovoj plemenitoj akciji sokolske ljubavi i milosrđa prema svim bednima i potrebnima bez razlike, pa i onima, koji bilo s kojih razloga stoje daleko od našega društva. Govorio je mnogo o Sokolstvu kao vaspitnom faktoru, njegovom demokratizmu i t. d., pozivajući roditelje, da svoju decu šalju u veliku školu plemenitosti i nacionalnosti, u sokolane. Istakao je, da samo ona deca vrše svoju sokolsku dužnost, koja u najvećoj meri udovoljavaju svojim školskim dužnostima i žive čestito. — I deca i roditelji saslušali su brata starešinu suzama u očima, kliknuli: »Slava i hvala velikom Kralju Vitezu Ujedinitelju«. — Posle govora brata starešine sledilo je deljenje darova, koje su skupljali gđa Slamnik, sestra E. Koščina, te braća Nikica Čarović i Risto Đukić. Što u robu, što u novcu sakupljeno je Dinara 3253, dok je iz Socijal. fonda blaženopok. Kralja Aleksandra I Ujedinitelja doznačeno Dinara 1023.

Nadareno je odelom: boljih vežbača 20 muške i 13 ženske dece boljih daka 2 muške i 25 ženske dece, no džemper je dobilo 10 dece, rublje 17 dece, po hlače i košulju 10 muške dece, no čarape 6 dece, a po cipele 3 dece. Još je podeljeno 121 kom. sapuna, 190 fišeka od 1 kg napunjenih s jabukama, smokvama i orasima i 100 kom. po 1 kg kruha.

I. G.

Župa Novi Sad

STARI BEČEJ. — Br. Alois Menčik, češkoslovački podanik, dao je pedeset hiljada dinara za gradnju sokol. doma. Sokolski dom biće podignut u Starom Bečeju kao trajna uspomena na blaženopok. Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Starobečejski stanovnici, bez razlike na narodnost i veru, agilno potpomazu i moralno i materijalno da se ovaj spomen dom što pre podigne. Glavni organizator za podizanje ovog doma jeste Sokolsko društvo iz Starog Bečaja. Odbor za podizanje doma raspolaže do sada s četiri stotine hiljada dinara. Pored te sume starobečejska opština pomoći će ovu plemenitu ideju za znatnom sumom, kao i ostali bogati građani.

Češkoslovački podanik industrijalac br. Alois Menčik, koji ima svoju tvornicu platna u Starom Bečeju i koji sada živi u Vrhlabi (Češkoslovačka), izdao je nalog direktoru tvornice g. Šturmu da se izda Sokolskom društvu u St. Bečeju pedeset hiljada dinara za podizanje Sokolskog doma, što je g. Šturm odmah učinio. Odbor za podizanje doma novac je već primio. Celokupno građanstvo neobično je dirnuo ovaj plemeniti gest br. Menčika, jer je on kao češkoslovački podanik dao veći prilog nego ijedan naš državljani koji živi u mestu.

Sokolsko društvo poslalo je br. Menčiku u Čehoslovačku pismenu zahvalnost. Neka ovaj lepi i plemeniti gest br. Menčike posluži kao primer velikim bogatašima iz Starog Bečaja. Time je br. Menčik stekao vidno mesto među sokolskim redovima.

Župa Zagreb

DONJI KLASNIC. — Glavna skupština. Ova četa održala je svoju glavnu godišnju skupštinu u nedelju 30 XII 1934, koja je bila izvanredno posećena. Na njoj su svi funkcioneri pročitali svoje izveštaje, koji su pažljivo saslušani i jednoglasno odobreni. Prosvetar je pročitao saveznu poslanicu za novu godinu 1935. Na kraju je odana dostojna pošta blaženopok. Kralju Aleksandru I Ujedinitelju kličući Mu: Slava, a Mladom Kralju Petru: Živeo i Zdravo. Posle toga br. prosvetar rastumačio je članovima važnije odlomke poslanice. Nato se prešlo na izbor nove uprave, koja je jednoglasno izabrana a glasi: starešina Dušan Momčilović, učitelj; zam. starešine Stevo Milakara, ratar; načelnik Zivko Petrović, trg. pomoć; zam. načelnika Stanko Vukičević, ratar; prosvetar Dušan Momčilović, učitelj; tajnik gajnik Petar Vučković, ratar; tajnik Stevo I. Sarapa, trgovac; revizori: Franjo Oberč, potpredsednik fin. kontrole, Stojan Prodanić, trgovac. Nova uprava zahvaljuje se na poverenju i obećava da će svim silama nastojati da produži i proširi sokolsku misao i sokolski rad u našem selu u 1935 godini, imajući uvek pred očima koristi svoje domovine i svog mesta.

Pošto je dnevni red bio iscrpljen br. starešina zaključio je sednicu.

ZAGREB 3. — Štirimdesetletnica sokolovanja br. Ajzenhuta. Dne 10. I. 1935 se je navršilo 40 let, odkar je br. Slavko Ajzenhut, sokolski brat 10. I. 1895 je vstopil kot 13-leten v redove Sokolstva in od tega časa zavedno sodeloval. Za časa bivše A.-O. monarhiije je tudi vsled svoje narodne zavednosti mnogo pretrpel.

Brat Ajzenhut je danes član upravnega odbora Sokolskega društva Zagreb III.

Bratu Ajzenhut-u, kateri danes uživa zasluženi pokoj kot član Narodnega gledališča v Zagrebu, želimo iz vsega srca obilo zdravja in krepkosti. Zdravo!

ZA SOKOLSKO ODRE

Sokolsko društvo Loška dolina poseduje 10 oblek cisterjanskih menihov, primernih za »Golgota« ali »Brate sv. Bernarda«, ki jih je proti primerni odškodnini in garanciji pripravljeno posoditi bratskim društvom. — Sok. društvo Loška dolina, Stari trg pri Rakeku.

Preporučamo tiskarke, koje oglašuju u Sokolskom glasniku!

Oglašujte
u Sokolskom
glasniku

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
FODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica šte. 44

UČITELJSKA
TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrirana zadruga s
ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrebštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspisava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Pošlansko čekovni račun Ljubljana: 13.831

Telefon broj 25-43

Zahtevajte cenik!